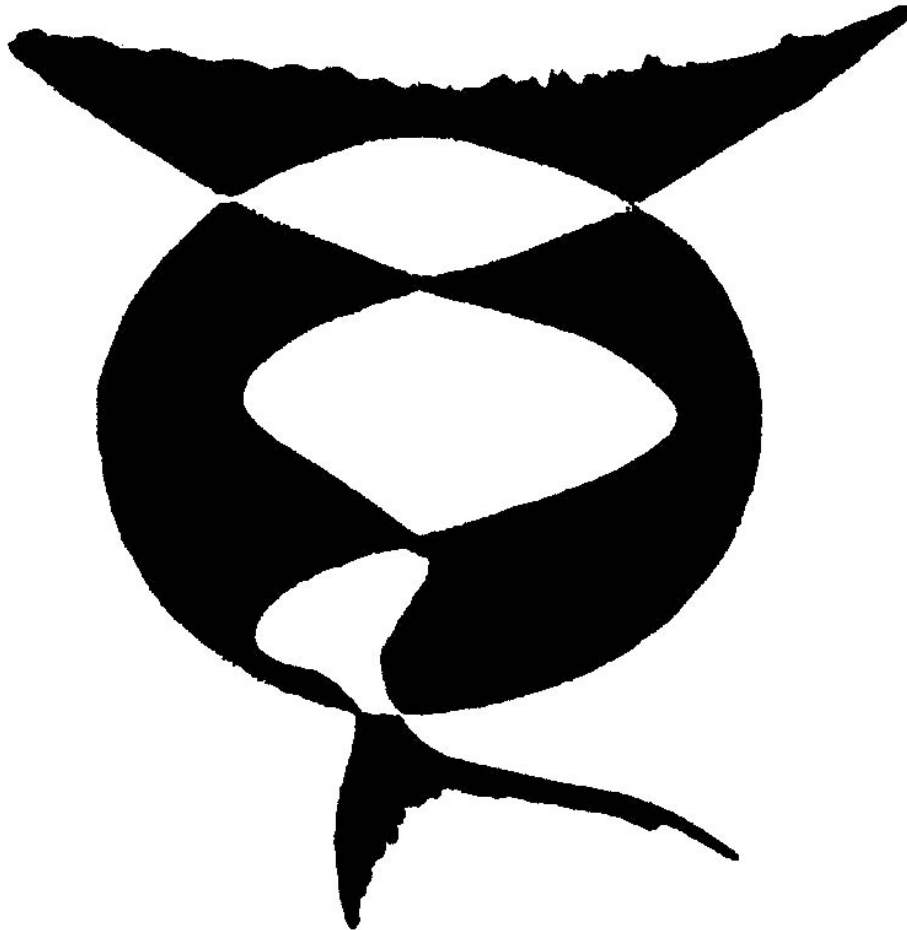

Sanduko

Nyhedsbrev september 2019

Sanduko

Forening for internationalt
Waldorfpædagogisk hjælpearbejde
Ibækvej 202, 7100 Vejle

tlf.: 7583 7330 E-mail: sanduko@mail.tele.dk

www.sanduko.dk

Kære medlemmer af Sanduko, sponsorer i Sanduko og andre interesserede
Mange nye sponsorer og interesserede er kommet til over de seneste år, derfor denne første del med introducering af vores forening Sanduko og dens virke i Afrika, herefter en opdatering omkring vores aktuelle arbejdsfelter og støtteområder.

SANDUKO

Sanduko er en dansk NGO startet i 1993 – en græsrodsorganisation – der ønsker at være en sammenslutning af mennesker, der føler nødvendigheden af at give støtte til udviklingsmuligheder for undertrykte og underprivilegerede mennesker i vores verden. Som hjælpeorganisation støtter vi socialt baserede initiativer indenfor undervisning og læreruddannelse, særligt initiativer med baggrund i Rudolf Steinerpædagogikken eller Waldorfpædagogikken, som den er kaldet i den engelsktalende del af verden. Sanduko ser det som sin opgave at medvirke til at skabe forståelse for, hvorledes denne særlige pædagogik kan være instrument for udviklingsarbejde under vidt forskellige kulturer og menneskelige livsomstændigheder.

Vores fokusområde er Afrika, her specielt de tre Østafrikanske lande Kenya, Tanzania og Uganda. Der er mange andre kontakter bl.a. til Syd Afrika, til Zimbabwe og til det pædagogiske nødhjælpsarbejde i det nordlige Kenya i flygtningelejren Kakuma. Læs mere om al dette senere i Nyhedsbrevet. Vores base er på den store Mbagathiskole, Rudolf Steinerskolen i Nairobi i Kenya.

Mange kender muligvis den meget smukke biografiske bog ” Den afrikanske Farm” skrevet af Karen Blixen helt tilbage til 1937. I bogen beskriver hun de afrikanske menneskers kultur med en sjælden skønhed og varme. Under hendes tid på farmen havde hun på sit skrivebord en smuk udskåret æske, hvorpå der var limet en udskåret træfugl. Æsken hed på swahili ”Sanduku a Ndege” – ”Fuglens Kasse” I æsken var der pengesedler og mønter, som kunne lånes ud til de indfødtes initiativer. Det kunne være til køb af en ged, en ko, et stykke land, en kvinde-brud eller, hvad der kunne bringe de fattige indfødte videre i livet. Ved siden af kassen lå der en stor bog med kolonner med tal og datoer. Så kunne man her slå op, hvor pengene var og, hvornår lånet var tilbage, så nye kunne hente støtte. Denne kasse var en reel hjælp for farmens folk til investering og udvikling.

Navnet er hos os blevet til det lidt enklere Sanduko. Men vores ønske er det samme: at lade pengegaver og donationer komme derhen, hvor behovene og mulighederne for udvikling er.

Vores Bestyrelse arbejder og har altid arbejdet på frivillig basis. Det betyder et omfattende hjælpearbejde uden lønudgifter. Derfor har det gennem alle årene været muligt som organisation at lade alle bidrag og donationer gå 100 % til projekterne. En del af vores arbejde som hjælpeorganisation er administrering af sponsorater, hvor man som sponsor betaler for et barns skolegang eller for en lærers waldorfpædagogiske uddannelse i Afrika. Ud over det arbejdes der med fundraising til løbende projekter. I en årrække havde vi i Sanduko et tæt samarbejde med Danida, der via Sanduko formidlede omfattende midler til steinerpædagogiske lærerkurser i de fattige township-områder i Cape Town i Sydafrika.

Sanduko har et afgørende samarbejde med søsterorganisationer i Europa, her kan særligt nævnes den store ”Freunde der Erziehungskunst” i Tyskland, ”Acacia” i Schweiz, ”Sophia” i Sverige og to organisationer i Holland; alle organisationer, der som Sanduko har fokus på udviklingen af waldorfpædagogik, som er i en markant hastig udvikling verden over. P.t. findes der over 1100 skoler og over 1700 børnehaver i 80 lande på verdensplan.

Vi tager i Sanduko gerne ud til skoler, institutioner eller organisationer med foredrag omkring vores virke.

EKSEMPLER FRA SANDUKOS ARBEJDE OG VIRKE

Mbagathiskolen – Rudolf Steinerskolen i Nairobi - APPEL OM HJÆLP TIL HJEMLØSE BØRN

I foråret arbejdede vi aktivt med en appel omkring en særlig støtte til mindst 20 nye små børnehavebørn på Mbagathiskolen i Kenya og, hvor vi stærkt appellerede til jer omkring det at videregive og formidle appellen til venner og bekendte. Det er en stor glæde, at kunne fortælle, at 23 små børn er blevet optaget siden på baggrund af sponsorater gennem Sanduko. En varm og hjertelig tak til alle der hjalp med formidlingen og selvfølgelig også til jer nye sponsorer.

Vi medsender vedhæftet en ny appel denne gang omkring sponsorater til hjemløse og forældreløse børn på Mbagathiskolen. 90 % af børnene på skolen kommer som bekendt fra ekstremt underprivilegerede familier fra slumområderne, men rigtig mange af børnene lever med den store problemstilling i livet at være uden forældre og hjem og, hvor skolen for dem kommer til at være den altafgørende menneskelige faktor i deres liv. Læs vedhæftede appel omkring de forældreløse og hjemløse børn. Og igen: giv meget gerne appellen videre til andre – det hjælper! og vi har brug for det bredere netværk for at kunne afhjælpe behovene, vi møder.

Hele Mbagathiskolens drift bygger, som beskrevet i tidligere nyhedsbreve, helt på disse sponsorater af børn, og på donationer og fundraising. Skolen får ikke nogen støtte fra den kenyanske stat. Det er derfor en løbende og kæmpestor udfordring år efter år at finde de økonomiske midler, der skal til for at drive denne store skole med dens 350 elever, 45 medarbejdere – med køkken, fuldtids-boardingafdeling, farm, hjemsted for læreruddannelse og meget mere. Skolen bliver ofte kaldt for ”Moderskolen”, som den første og største steinerskole i de tre østafrikanske lande Kenya, Tanzania og Uganda. Sanduko er stærkt involveret i skolen og hele dens ledelse, økonomiføring og fundraising. Vi er bl.a. i gang med et større projekt omkring fundraising for skolens måltider til alle børnene – et beløb, der ligger samlet på omkring 325.000 kr. på årsbasis – det betyder reelt under 70 kr. per mdr. per barn og under 3 kr. pr. barn pr. dag. Set i vores målestok i den vestlige del af verden et meget lille beløb, men for skolens drift og hele budget afgørende at finde. Kontakt os gerne for mere materiale for denne fundraising.

Den steinerpædagogiske Læreruddannelsen finder fortsat sted på Mbagathiskolen i 3 årlige moduler med hjælp fra lærere fra ”Centre for Creative Education” i Cape Town. Uddannelsen er overordentlig inspirerende og opbyggende, og det opleves som en stor glæde, men også lidt som et under, at se dens virkning med de mange meget dygtige unge lærere ude i skolerne. På Mbagathiskolen er alle klasser med en klassekvotient på 32 – 36 elever, men undervisningen og omgangen med eleverne er præget af ro og fordybelse.

Øvrige Steinerskoler i Nairobi

Mbagathiskolen ligger uden for Nairobi i det gamle masailand endnu på en stor naturgrund , men de to øvrige steinerskoler ligger i bydelen Karen – opkaldt efter Karen Blixen, hvis tidligere farm ligger her – i en mere velstående omgivelse. Forældrene på disse steinerskoler er for en stor del betalende for deres børns skolegang, og børnene kommer fra et blandet område med europæiske, indiske, asiatiske og kenyanske børn, som giver disse skoler et set-up som multikulturelle skoler. Skolerne er forholdsvis små: den ene Nairobi Waldorfschool er med omkring 75 børn, men med to børnehaver med hver 100 børn; den anden skole Woodlands School har kun eksisteret få år og er under opbygning med 7 klassetrin med mindre klasser og en større børnehave. Begge de to skoler kæmper med identitets- og ledelsesspørgsmål. Sanduko er gennem Troels Ussing involveret i begge skolers udvikling.

The Humane School

I den østlige del af Kenya i en mere frugtbar del ligger et eksempel på nogle af de små nye skoleinitiativer, der skyder op – skoler, der bygger på Steinerpædagogikken og med lærere, der har gennemgået den omtalte læreruddannelse. The Humane School var oprindeligt et initiativ knyttet til en nærliggende stor kaffeplantage og var tænkt til alle kaffeplantage- arbejdernes børn. Skolen startede i et lille lerklinet hus på godt ti kvadratmeter til mange børn. Der er nu med hjælp fra ”Freunde der Erziehungskunst” købt et stykke landjord, hvor større om end fortsat primitive skolebygninger skal opføres. På det nye stykke land er der delvis kaffeplantage, og det er tanken, at indtægter herfra skal kunne hjælpe skolens drift.

Hekima Waldorfschool

Hekima Waldorfschool er steinerskolen i Dar Es Salaam. Skolen rykkede for år tilbage lidt uden for byen på en større naturgrund, og den har været i god vækst siden. Lærergruppen er relativ ung, men stabil, og skolen og dens børnehave er et fristed for mange også fattige afrikanske børn. Vi er i Sanduko løbende i kontakt gennem regelmæssige besøg; næste gang i oktober for workshop med forældre og lærere.

Zanzibar

På Zanzibar i byen Stone Town ligger også en steinerskole i vækst. Skolen er beliggende i et gammelt muslimsk område, og alle børnene og dens lærere kommer fra muslimske familier. Skolen får karakter og farve gennem elevernes turkisblå skolekjortler og dertil pigernes fine hvide hovedklæder. Også her er næste besøg oktober for Sanduko.

East Africa Association

Dette er blot eksempler på nogle af skolerne og skoleinitiativerne i Østafrika – Tanzania, Kenya og Uganda. Alle er de repræsenteret i Sammenslutningen af steinerskoler i den såkaldte ”East Africa Association”, hvor også Sanduko deltager i møderne. Denne komite er meget aktiv og ser det som en væsentlig opgave hele tiden at understøtte samarbejdet og den fælles bærekraft for hele regionens steinerskoler.

Learn to change the World

Året 2019 er et specielt år for steinerskolerne også på verdensplan, idet 2019 markerer 100-året for den første steinerskole, som blev grundlagt i Stuttgart i Tyskland. Den store fejring i Østafrika var i april på Mbagathiskolen (se nyhedsbrev fra maj). Mottoet for fejringen af denne særlige pædagogik er på verdensplan: ”Learn to change the World”. Det er bevægende for os i Sanduko, i vores arbejde med skolerne at se, at selv de mest fattige og underprivilegerede børn i verden kan understøttes gennem skolegang til at finde motivet i sig til at ville arbejde for en bedre fremtidig verden.

”Kakuma” flygtningelejr

I en årrække har der været et særligt steinerpædagogisk projekt oppe i det nordlige Kenya i landets næststørste flygtningelejr Kakuma. Lejren har eksisteret siden 1997 og rummer i øjeblikket omkring 185.000 flygtninge, der alle er flygtet fra krig og vold i nabolandene til Kenya, specielt Etiopien, Sudan og Somalia. Ud over et ufatteligt stort

landområdet, kilometer efter kilometer, ligger der plasticelt efter plasticelt og vidner om en menneskelig tragedie. De mange flygtninge lever under meget vanskelige nødforhold og alle, her i høj grad også børnene, bærer på traumer fra tidligere oplevelser. Her har et hold af steinerlærere og pædagoger skabt de såkaldte "peace-areas" rundt omkring i lejren, hvor der arbejdes terapeutisk og opbyggende med børnene for langsomt at genskabe deres tillid, tryghed og menneskelige værd. Arbejdet organiseres i samarbejde med FN's flygtningekomite i Nairobi. I oktober vil vi i Sanduko besøge flygtningelejren over nogle dage, for at skabe kontakt, for at Sanduko videre kan støtte dette overordentlig vigtige arbejde. Så mere herom i næste nyhedsbrev.

Nyhedsbrevet er skrevet af Clara Ussing

Praktiske oplysninger:

Sponsorering

Vedhæftet dette nyhedsbrev er en appel med sponsoreringsmuligheder, se denne.

1. Et navngivet barn – 220 kr. pr. måned
2. Almene skolepenge til hele skolen – 220 kr. pr.måned

Ønsker du at blive sponsor kontakt Clara Ussing: sanduko@mail.tele.dk

Medlemskab af Sanduko

Medlemskab af Sanduko koster 200 kr. årligt. Bidragene bruges til at dække de administrative omkostninger, så alle donationer kan anvendes 100 % til det ønskede formål.

Indbetales til Sanduko's konto i Merkur: 8401 – 1502717, mærket kontingent 2019.

Vedr. indbetaling:

Alle bidrag kan indbetales til Sanduko's konto i Merkur: 8401-1502717.

Her skal oplysning om formål anføres ved indbetalingen, samt navn, adresse og også meget gerne e-mailadresse.

Ønskes bidraget gjort fradragsberettiget indbetales til Merkur Fonden: 8401-1017906. Husk her at anføre cpr-nummer ved indbetalingen.

Da Sanduko ikke får information om de enkelte indbetalinger til Merkur Fonden, beder vi jer om at sende en e-mail til Sanduko med beløb, navn, e-mailadresse og formål, så vi kan sikre, at beløbet går til det rigtige formål.

Sanduko's e-mailadresse:
eller ring til Clara Ussing på 7583 7330.

sanduko@mail.tele.dk

